

ÉÉN UIT DUIZEND

Preek over Job 33 vers 2324

Uitgesproken mei 1938

Door

Ds. I. Kievit

Hervormd predikant te Baarn

Stichting De Gihonbron
Middelburg
2007

ÉÉN UIT DUIZEND

Is er dan bij hem een gezant, een uitlegger, één uit duizend, om den mens zijn rechten plicht te verkondigen, zo zal Hij hem genadig zijn, en zeggen: Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale: Ik heb verzoening gevonden. Job 33: 23, 24.

Job, de man godvrezend en wijkende van het kwade, heeft een diepe lijdensweg doorwandeld. Hij scheen voor het onheil geschapen. De wolken keerden weder na de regen. Hij zat neer op de ashoop en zijn huid kleefde aan zijn gebeente. Hij was uitgeteerd. Allen waren hem tegen, zelfs aan zijn huisvrouw was zijn adem vreemd. De mensen die hij had geholpen dreven de spot met hem en het scheen dat God hem had verlaten. Van alles beroofd, moet hij eenzaam kermen. Als een roerdomp in de woestijn en een steenuil der wildernis hoort u zijn kermend, soms krijsend geluid.

Zondigde Job eerst niet met zijn tong, later leerde hij, dat hij zelfs vloeken kon. Hij heeft een dieptepunt gehad in zijn lijden dat hoogtepunt werd voor zijn leven. "Hij heeft mijn weg toegemuurd, dat ik niet doorgaan kan en over mijn paden heeft Hij duisternis gesteld. Mijn eer heeft Hij van mij afgetrokken en de kroon mijns hoofds heeft Hij weggenomen... Daartoe heeft Hij Zijn toorn tegen mij ontstoken, en mij bij Zich geacht als Zijn vijanden."

Hij beklagt zich over zijn vrienden en roept hun medelijden in. "Ontferm u mijner, ontferm u mijner, o gij mijn vrienden; want de hand Gods heeft mij aange raakt." Zie, toen was Job vernederd, maar ook vertederd voor God en mensen.

En dan op eenmaal verschijnt aan de hemel een ster der hoop. Zijn ziel mag zich in het geloof opheffen, en hij schouwt in de geest een gestalte in de hemel en jubelt: "Ik weet mijn Verlosser leeft en Hij zal de laatste over het stof opstaan; en als zij na mijn huid dit doorknaagd zullen hebben, zal ik uit mijn vlees God aanschouwen; Dewelke ik voor mij aanschouwen zal en mijn ogen zien zullen; en niet een vreemde; mijn nieren verlangen zeer in mijn schoot." Dit was een hoogtepunt in zijn bange leven, dat hij met Mozes mocht vasthouden, als ziende de Onzienlijke en met Abraham geloven, op hope tegen hope.

Maar, het was voorbijgaand ook al zal het een blijvende vrucht hebben achtergelaten. Hij bleef worstelen in zijn ziel. De jubelstem verstomt en de klaagtonen worden opnieuw vernomen. Klaagtonen met een bittere toon vaak vermengd. Hij kan het God maar niet gewonnen geven, dat Hij niet het zijn mag doen naar dat Hem behaagt.

Weer stormen de vragen in zijn ziel; weer wordt hij gefolterd door benauwende gedachten over de rechtvaardigheid Gods in zijn lijden. Wat heeft hij dan toch bijzonders gedaan, dat God aldus met hem twist? Hij weet het niet! Hij kan God niet aanbidden als recht in al zijn weg en werk. Eenmaal scheen Gods licht over zijn tent, maar nu? Is Hij hem dan in een vreemde verkeerd. Neemt zijn gramschap nimmer een einde? Toen was hij vroom en oprecht en waarom overkwam hem dan al dat leed?

Zijn drie vrienden, Bildad, Zofar en Elifaz, hadden zich uitgeput om Job te onderwijzen, maar zij hadden ernstig gefaald, want zij hadden noch God noch Job verstaan. Zij hadden zeer wijs zich aangediend en hadden dwaas geantwoord op de vragen van Job. De oorzaak van zijn lijden zochten zij in de verkeerde richting. Job was en bleef hun een raadsel. Daarom zijn zij moeilijke vertroosters en verzwaren zij het lijden van Job. Zulke Jobsvrienden zijn geen gewenste gasten. Zij benauwen zonder ons te verstaan; zij spreken wat zij niet weten en menen de weg te kunnen

wijzen, in een oord, waar ze zelf vreemdelingen zijn. *Verlos mij van der mensen overlust*, mocht zijn bede wel zijn. Job kan dan ook hun oplossing niet aanvaarden en hij zwicht niet voor hen, ook al is zijn lijden nog zo zwaar. Hem worden wateren eens vollen bekers uitgedrukt. Hij houdt vast aan zijn gerechtigheid en aan zijn oprechtheid. De Heere, dat staat voor Job vast, moet andere redenen hebben om hem aldus te vermorzelen en van dag tot dag te doen worstelen met duizend doden en van nacht tot nacht hem te smarten. Maar, wie zal die reden uitvinden?

Ach beproef het maar niet. Gewen u aan Hem en heb, vrede want waarlijk bij de Heere is geen onrecht, ook al zijn Zijn wegen ondoorgrondelijk. Maar Job kan Zijn doen niet billijken! Hij zegt weer openlijk: *Zo waarachtig als God leeft, De mijn recht weggenomen heeft, en de Almachtige, die mijn ziel bitterheid heeft aangedaan.* Job acht zich verongelijkt door de Heere.

Niemand van Gods kinderen zal durven zeggen, dat zij zulk een gevoel nooit in hun boezen als een vuur voelden branden, of als een adder voelden schuifelen. Zie, zelfs wanneer wij beleden hebben de eeuwige dood te hebben verdiend, hebben uitgeroepen, *dat God geen onrecht kan doen*, dan kunnen toch in de gangen des levens die de Heere met ons houdt, ogenblikken aanbreken dat wij zijn pad te donker en zijn weg te stijl achten. Dat wij medelijden krijgen met onszelf. Dat is de wortel van opstand tegen God. Er is van ons niet veel goeds te wachten. *Heere, als ik daar lees waartoe uw knecht Job kwam... Heere, bewaar mij voor opstand, want ik weet mij zijn mindere.*

Job gevoelt zich verongelijkt door de Heere. ‘Och, of ik ware gelijk in de vorige maanden’. Zijn eer is veranderd in smaad. Hij houdt zijn levensgerechtigheid vast en verklaart daarom: *Des Heeren wegen zijn niet recht.*

Wat zullen de vrienden nog verder zeggen? Wat zal Job nog meer spreken? Er treedt een stilte in; een pijnlijke stilte. Zijn vrienden zwegen en van Job lezen we: *De woorden van Job hebben een einde.* Dit zwijgen echter is niet de avondstilte van de vrede, doch de stilte die het naderend onweer vooraf gaat. U kunt de stilte al horen.

Hebt u nooit benauwde zielen waargenomen? Zij horen elkanders adem gaan. Ze kunnen elkaar niet troosten want ze zijn samen benauwd. Die stilte is benauwend. Wie zal de ban breken? Nee, dan behoeven de verhoudingen volstrekt niet te zijn als tussen Job en zijn vrienden. We nemen dit voorbeeld slechts om u die benauwende hoorbare stilte te doen gevoelen. Wie zal die ban breken? De Heere Zelf zal het doen. Maar, Hij zal een wegbereider schenken. Hier is de stilte der verlegenheid en der vreze. De vrienden weten het niet waarom Job zó lijden moet. Immers het is niet om bijzondere zonden zoals zij menen. Job zelf ziet ook geen licht en hoewel hij terecht ontkent, dat hij om bepaalde misdaden wordt geslagen zoals, de vrienden hem beschuldigden, heeft hij geen oog voor de vrijmacht des Heeren en het tuchtrecht des Allerhoogsten. Ja, het tuchtrecht des Allerhoogsten. Toch zal Job door genade leren, dat de beste vruchtschool des Heeren tuchtschool is. De leerling legt er geen eer bij in, o nee, maar de grote Leraar der gerechtigheid zal er toch eer mee behalen. Zwijg Gode alle vlees. Onderwerping geeft rust, maar wie heeft zich tegen Hem verhard en vrede gehad? Ontzie Hem toch o Israël! Leer vertrouwend wachten.

Zal de Heere zijn Job prijsgeven? Hoe kunt u zo iets vragen! Verkoor Hij dan Job om iets in Job? Immers nee. ‘Ik doe het niet om Uwentwille, o huis Israëls, het zij u bekend, maar om mijns heiligen Naams wil.’ Indien Hij dan met ons begon om Zijns Zelfs wil is de Heere het ook aan zijn eer en Zijn Wezen verplicht te voleinden wat

Zijn hand begon. Die eeuwige, rotsvaste waarheid wordt ons steeds meer tot troost, naarmate we dieper leren dat er van ons geen verwachting is, noch wezen zal. Eerlijk, het krediet op onszelf is reeds lang verbruikt. Maar, wat we aan die God hebben? Onzegbaar, onuitsprekelijk. O, Wat is Hij ons lief, beminnelijk. “Al zou Hij mij doden, zo zou ik nog op Hem hopen”, zegt Job. Lief, lief, oneindig lief is Hij, tussen wiens ogen de eeuwige liefde woont. Beminnelijk is God, die in de eeuwigheid woont en Wiens Naam heilig is. Hij buigt zo laag en Hij heft zo hoog op!

De Heere geeft Job niet prijs aan zichzelf, noch aan satan, die hunkerde om zijn lust aan Job te koelen. Maar de grens van zijn leven mocht hij niet overschrijden. ‘Beproof het maar eens, satan, wat gij kunt, dan zal Ik ook tonen wat Ik vermag.’ Als goud uit de smeltkroes komt Job straks te voorschijn, met het beeld des Konings versierd, meer vernederd en met dieper Godskennis dan ooit te voren.

De Heere geeft Job niet prijs, want Hij heeft hem gekend met ene eeuwige liefde. Wonderlijk handelt de Heere met dit smartenkind van Zijn liefde. De Heere kiest Zich een wegbereider om tot Job te komen. Hij hoort de stem huns roepens, als zij vernederd tot Hem zuchten, maar Hij hoort ook de stem van hun geklag en opstandig spreken. Toch neigt Hij Zijn oor en beschikt remedie voor hunne kwalen. De Heere is groot van goedertierenheid. O, wat krijgt de hemel al niet van de aarde te horen! Het geroep Zijner wederpartijders klimt gedurig op. De vloek der zonde vaart omhoog uit de ongebreidelde mond der mensen, die twisten met hun Maker, de verdoolde stervelingen, die weigeren te buigen voor Zijn macht. Maar ach, wie zijn zij, die met Jeremia mogen zeggen: *want wij zijn naar Uw naam genoemd, Heere der heirscharen*. Indien toch dat bloed van Jezus Christus niet reinigde van alle zonden, dan was er geen verwachting. De Heere buigt zo laag. Dat toonde Hij ook bij Job, die Hem van onrecht had beticht.

De Heere bereidt zijn verschijning voor. Hij laat het lijden van Job stellen in het rechte licht, in het licht van zijn opperhoogheid. Daar staat een vriend op, dien we nog niet hoorden spreken. Die vierde vriend is Elihu. Onverwacht treedt hij op. Plotseling neemt hij het woord, zonder dat we iets van hem wisten. Hij wordt niet aangekondigd als bij Job op bezoek, maar verschijnt onmiddellijk als gezant Gods. Zo gaat het gewoonlijk met Gods wegbereiders. Ze verschijnen zo maar op eens. De Heere werkt verrassend en beschamend. Job en zijn vrienden raken uitgepraat Gelukkig, het wordt hoog tijd, want in de veelheid der woorden ontbrak de overtreding niet. De Heere zendt nu Elihu met een boodschap tot Job en zijn vrienden.

Van zijn persoon weten we weinig. Elihu de zoon van Berachiël, de Buziet, van het geslacht van Ram, zo wordt hij voorgesteld. Hij draagt een schone naam. Elihu toch betekent: *Deze is onze God*. De naam van zijn vader Berachiël wil zeggen: *van God gezegend*, of die zijn knie voor God buigt. Blijkbaar was hij uit een Godvruchtig geslacht. Buz is volgens Genesis 22 : 21 een zoon van Nahor de broer van Abraham. Hij stamt dus uit Sem waar de vreze des Heeren nog nabloeide toen de Heere met de roeping van Abraham een volk ging afzonderen uit alle geslachten der aarde, om Hem tot een eigendom te zijn. Hij was een man die de Heere vreesde, en blijkens zijn uitspraken een diep inzicht had in de deugden des Heeren. Hij weet van Gods openbaring in nachtgezichten want hij zegt: “In den droom door het gezicht des nachts, als een diepe slaap op de lieden valt, in de sluimering op het leger; dan openbaart Hij het voor het oor der lieden, en Hij verzegelt hun kastijding.” (vs. 15).

Hij ijvert voor de Heere, niet gelijk Jehu die zich zelf op het oog had, maar Elihu is aangedaan met een heilige ijver omdat de liefde Gods in zijn hart is geopenbaard. Hij,

de jongere is verontwaardigd, dat zó is gesproken over de hoge God, zo laag bij de aarde, zo onbedachtzaam. Zijn jeugdig hart beeft van ergernis. Hij heeft de vrienden van Job gehoord. “En tegen Job werd zijn toorn ontstoken, omdat hij zijn ziel meer rechtvaardigde dan God. Maar zijn toorn ontstak ook tegen zijn drie vrienden omdat , zij, geen antwoord vindende, nochtans Job verdoemden.” (Job 32 : 2, 3)

Het doet onze ziel goed zulk een man te ontmoeten, die het nóch met de vrienden, nóch met Job eens is maar met de Heere; die leeft voor en uit de deugden Gods.

De vrienden waren minderwaardige lieden bij Job vergeleken. Zij konden geen antwoord vinden op Jobs redenen en toch verdoemden ze hem, de gekende des Heeren, als ware hij een booswicht die getroffen wordt door de gramschap des Almachtigen.

Hun redenen waren niet op peil. Die van Job faalden echter ook. Job stelde zijn *zaakgerechtigheid* boven die des Heeren. Job was rechtvaardig geweest maar de Heere had hem kwalijk behandeld. Dat kon Elihu niet aanhoren. Zijn hart zwol. Zou dan de Almachtige onrecht doen? Zou Hij, die te rein is van ogen dan dat Hij het kwade kan zien, het recht verkeren? Dat kan in der eeuwigheid niet zijn. O, stop uw oren voor die sprake, als zou God het recht verkeren. O zeker, Hij heeft onze verdediging niet nodig. Hij heeft genoeg aan Zijn eigen rechtsbesef. Toch wil Hij de Zijnen bren het onvoorwaardelijk voor Hem op te nemen, en Zijn doen te onttrekken aan het oordeel der mensen. God is God, te prijzen in der eeuwigheid.

Doch gij mij ziel, het ga zo 't wil.

Zwijg Gode stil,

Zijn hulp zal blijken.

Daar staat dan Elihu tegenover Job en zijn vrienden. Toch trekt Job hem meer dan die drie, al kan en mag hij het niet met hem eens zijn. Jobs woord heeft zijn ziel geraakt. Zalig wie gevoelig mag zijn voor de eer des Heeren, dan mag Paulus zelfs een Petrus weerstaan in zijn aangezicht, omdat hij te bestraffen was.

Het is geen wonder, dat men over deze voortreffelijke man Elihu heeft gefantaseerd. De Joden stellen hem als één der zeven profeten vóór de wetgeving. Anderen hielden hem voor een verschijning van de Zone Gods. Ten onrechte. Hij geeft wel een kostelijk getuigenis van de Zone Gods, maar is het Zelf niet. Hij toont een zeer diep inzicht te hebben in de wegen Gods. Zijn standpunt tegenover Job is gans anders dan van de drie vrienden. Hij beschuldigt Job niet van grove overtredingen. Hij ziet in zijn bitter, ongeëvenaard lijden geen straf voor verborgen zonden. Hij ziet echter wel, dat Job nu niet recht staat voor Zijn Maker. Zijn lijden was wel geen vrucht van een bepaalde zonde, maar had wel tot zonde geleid.

Wie weet daar niet van? Dat de Heere ons kan slaan zonder dat een bepaalde overtreding aanwezig is, maar dat we juist in de weg van loutering ons schuim opwellen. Zo is de loutering een stuk levensontdekking voor Gods kinderen om steeds dieper te worden vernederd en aan de God der geesten van alle vlees te worden onderworpen. Wie zou gedacht hebben, toen hij in de toerekening van Christus" gerechtigheid en heiligheid vrede vond in Gods ogen, dat er nog zóóveel zondigs en bedorvens in zijn natuur achterbleef. Het: „ik ellendig mens is geen uitroep der lippen maar een belijdenis des harten, ook al mag de geloofsroem volgen: *Ik dank God door Jezus Christus onzen Heere.*

Zie, zo voegt Elihu aan Job toe: *Ziet, hierin zijt gij niet rechtvaardig!* Waarin was hij dan niet rechtvaardig? Hierin, dat hij in bitterheid en hoogmoed had durven spreken met onreine lippen: “Ik ben rein, zonder overtreding ... zie Hij vindt oorzaken tegen mij; Hij houdt mij voor Zijn vijand; Hij legt mijn voeten in de stok. Hij neemt alle

mijn paden waar.”

“Job, daarin hebt u verkeerd gesproken van de Heere en uzelf schromelijk overschat. Job, mijn broeder, daarover moet u in de schuld komen voor God. Want Job, God is meerder dan een mens! Hij is de Soevereine, Die met het Zijne doet naar Zijn welbehagen, de vlekkeloos Heilige, die in ons altijd meer onreinheid ziet dan wij ooit zullen ontdekken.”

Die afstand tussen God en zijn ziel heeft Job tot schade zijns harten uit het oog verloren. Waarom hebt gij met Hem getwist? Dat is zondig, dwaas en hoogmoedig. Ook hierop mag het woord van de apostel worden toegepast: *Wie zijt gij, o mens, die tegen God antwoordt?* “Weet gij dan niet, zegt Elihu: Hij antwoordt niet van al Zijne daden.” Hij behoeft ons toch geen verklaring te geven van Zijn werken en gedachten? Zeg niet in bitter gemoed: “Ik weet, dat gij alles vermoogt en dat gene van Uwe gedachten zal afgesneden worden”, maar buig u in het stof en

*wil om Zijn gunst en waarheid, saam;
Zijn groten Naam,
eerbiedig loven.*

Dat Elihu een tolk des Heeren was blijkt wel zeer duidelijk als Hij straks Job bestraft en zijn vrienden veroordeelt, maar niet Elihu. Elihu geeft een geheel andere blik op het raadsel des lijdens dat de vromen treft. Hij ziet het niet als straf maar als Vaderlijke kastijding om hen te louteren. Zo zong de dichter:

*Gij hebt ons voor een tijd bedroefd,
En ons gelouterd door het lijden,
Gelijk het zilver wordt beproefd.*

De Heere is toch geen rekenschap verschuldigd van Zijn daden, wel echter openbaart Hij zich aan de lieden. Dan verzegelt Hij hun kastijding. Dan toont Hij het zegel, het waarmerk, van Zijn kastijding. Dan biedt Hij de verklaring der beproeving. Dan zegt Hij niet *waarom*, maar *waartoe* Hij aldus slaat. Waartoe dan? Luister naar Elihu: “Opdat Hij de mens afwende van zijn werk en van de man de hovaardij verbergt, dat Hij zijn ziel van het verderf afhoude; en zijn leven dat het door het zwaard niet doorga.”

Zo stelt Elihu het neerwerpen Gods in het licht van Zijn reddende zondaarsliefde. In dat licht moet Job zijn lijden keren zien en aanvaarden, dan zal hij zeggen: *Ik dank U Heere, dat Gij toornig op mij zijt geweest; want eertijds dwaalde ik, maar nu onderhoudt ik Uw wet.* De ellende en de nood is geen bewijs van Zijn toorn, maar opvoedingsmiddel tot heerlijkheid. De Heere slaat om ons af te trekken van alle eigen werk en goede gedachte van onszelf, opdat wij met de apostel keren belijden: *Ik weet dat in mij, dat is in mijn vlees, geen goed woont.* De Heere wil genezen van de wortel des hoogmoeds; de ziel bevrijden van het verderf, en hen voor het zwaard des gerichtts behoeden. Zo gebruikt Elihu Jobs voorbeeld om ons te brengen tot de betekenis van de ontdekking des zondaars bij de aanvang en het louteringsproces bij de voortgang. Die loutering had ook Job nodig, dat bleek wel het best in zijn lijden.

Maar wat zien we nu achter Jobs geschiedenis? Daar is de strijd tussen God en satan om de ziel, ja, om het leven van Job. Ja, om Job zelf. Satan kende die zwakke plek in Job en de Heere nog beter. Daarom gaat God deze weg met Zijn Knecht door liefdesnoodzakelijkheid gedrongen. Hij wilde hem dieper inleiden in de heilgeheimen van Zijn genade en hem leren, dat hij, als een ellendige wordt gered van de ondergang. Satan zal een zware nederlaag lijden, nu hij meent te overwinnen. Hij roept reeds: *ha, ha, ik heb hem overmocht!* Voor Job zal deze lijdensweg een vreedzame vrucht der

gerechtigheid afwerpen.

Elihu wijst er verder op, hoe de Heere ook spreekt in zware ziekten, zware plagen en dodelijke kwellingen. *Duizend zorgen, duizend doden, kwellen mijn angstvallig hart.* „Ook wordt hij gestraft met smart op zijn leger zodat zijn leven het brood zelve verfoeit en zijn ziel de begeerlijke spijze.” Het leven is gebroken. Het daalt naar de groeve. Zijn vlees verdwijnt uit het gezicht en zijn beenderen steken uit. Elihu tekent ons de uitgeteerde mens door de slaande hand Gods. “En zijn ziel nadert ten verderve en zijn leven tot de dingen, die doden. Dat wil zeggen: de doodsengel grijpt hem aan, hij moet sterven en voor God verschijnen.

Welk een treffende tekening van de door God geslagen en verbrijzelde zondaar. Gelukkig, dat de Heere in het verbrijzelen niet verschoont: „alzo dat van haar verbrijzeling niet één scherf zal gevonden worden som vuur uit de haard te nemen, of om water te scheppen uit de gracht (Jesaja 30 : 14).

Jobs ziel neigt ten ondergang, want zij staat eigengerechtig tegenover de Heere. Hij wordt terwijl Elihu spreekt als vernietigd. Hij geeft het op voor God. Zal Jobs gerechtigheid hem redden uit deze jammerkolken? Zal hij tot God naderen om met het zijne, met zijn vroomheid en oprechtheid de dood te ontgaan en rechtvaardig te staan voor God? Elihu snijdt alle mensenwerk af bij de wortel, ook alle bevinding om voor God te staan. O wij willen zo graag ons lot in eigen hand houden. Zo graag behouden worden met hetgeen in ons is. Het zal niet kunnen.

Ligt hier niet de oorzaak ook van veler worstelingen die een oog sloegen op de Middelaar, en nu als hun hart ontstoken is door die liefde hope koesteren zalig te worden? De grond onzer zaligheid ligt volkomen buiten ons. Wij moeten behouden worden door de gerechtigheid van een ander. Ons leven moeten wij uren zoeken buiten onszelf. Daarom is nodig, dat wij, van al het onze, óók van hetgeen God aan onze ziel heeft gedaan afgebracht, enig en alleen neerzinken op de borggerechtigheid van Christus, het onbevlekt en onbestraffelijk Lam. Hij heeft met één offerande in eeuwigheid volmaakt degenen die geheiligd worden.

Elihu tekent de enigen uitweg ten leve en tot de vrede: *Is er dan bij Hem een Gezant, een Uitlegger; Eén uit duizend, om de mens zijn rechten plicht te keren, zo zal Hij hem genadig zijn en zeggen: verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale: Ik heb verzoening gevonden.*

De vertaling van deze tekst is zeer moeilijk en de opvattingen lopen ver uiteen. Toch mogen wij wel iets van dit wondere woord verstaan in het licht der ganse Schrift. Schrift met Schrift vergelijkend en verklarend, vinden we bij Geesteslicht de weg.

Hij, die Job recht zal verschaffen leeft. Doch op andere wijze dan Job had gemeend. Job heeft de Middelaar nodig en diens werk en voorspraak bij God. Dan alleen zal hij niet schuldig worden verklaard, in het gericht. De Engel des Heeren zal moeten intreden tot behoudenis en verlossing. Om niet te sterven, om zijn ziel bevrijd te zien van het geweld des grafs en het zwaard der gerechtigheid, heeft hij een Borg nodig. Dan zal hij Gods aangezicht zien lichten in gunst. zijn eigengerechtigheid redt niet van de dood.

Job weerspreekt Elihu niet. Zijn woord wordt hem Gods woord! Werd hij geprikkeld door de drie vrienden die hem niet verstonden, nu zwijgt hij want God spreekt door Elihu's woord tot zijn ziel. Hij wordt stil voor God en mensen. De Heere buigt zich in ontferming neder en zal Job de genadeslag toebrengen, zodat hij ontbloot van al het zijn valt in Gods handen om te ervaren dat bij de Heere, bij de Heere, uitkomsten zijn

tegen de dood. Dat die God zijn leven verlost van het verderf en hem kroont met goedertierenheid en barmhartigheid.

In de volheid des tijds gaf de Vader deze Borg, de Lijder en de Lover, die zich nimmer misdroeg in het lijden, noch zichzelf zocht in Zijn lof. Daarbij, bij het lijden van de Man van smarten, verzinkt Jobs lijden in het niet. Het was geen lijden tot loutering want Hij was de reine, maar de volstrekt onverdiende dood aan het kruishout des vloeks zal hij sterven. Hij zal met de overtreders worden gerekend en zijn ziel uitstorten in de dood. Hij betaalt Gode het rantsoen. Hoe gedroeg Hij zich anders dan Job en dan een Jeremia, de man die ellende heeft gezien.

De gehele wereld was Hem tegen, de duivel viel op Hem aan. “De overste dezer wereld komt en heeft aan Mij niets.” Hij vervloekte de dag zijner geboorte niet, maar zegt: *hiertoe ben Ik geboren en hiertoe ben Ik in de wereld gekomen, opdat Ik der waarheid getuigenis geven zou.* Gezegende Jezus! Gezegende Gezant, waarvan Elihu door de Geest spreekt ook al bleef voor hemzelf nog veel verborgen van deze Gezant. Toch smaakte Elihu iets van de rijkdom der genade die God in deze Gezant zou openbaren. Bij elke smart en foltering kon Hij zeggen: *dat is voor Mij, de zegen is voor u, Mijn volk, Mij door Mijnen Vader gegeven.*

Is er dan bij Hem een Gezant? Dan, maar ook dan alléén, zo leert de Geest, is er behoudenis voor de mens in het gericht, als zijn leven daalt naar de groeve en de dood hem grijpt en het zwaard de gerechtigheid hem treft. Een andere weg ten leven is er niet.

Kent gij deze Gezant. Dezen Gezondene des Vaders! De ware Silo. Hij is onze Vrede! Elihu heeft de gestalte van deze Gezant niet gekend in volle klaarheid zoals heden het geval is, nu wij staan achter Bethlehem en Pinksteren bovenal. De Geest des Heeren echter bewoog de snaren van Elihu's ziel en wonderen werden ontlokt aan de harp van zijn hart. Zij klinken ons als muziek in de oren; zij zijn welluidend als een harmonie des levens en diep als de oceaan, die naruisst in de schelpen aan het strand. Elihu kende het schemerend morgenrood van de lichtbron, die als Zon der Gerechtigheid zou opgaan in de donkerheid van de zonde-nacht der Kerk. Wij zien de glansen aan de transen. Het blinkend licht van Zijn aangezicht, die kon zeggen: *wie Mij gezien heeft, die heeft de Vader gezien.*

Deze Godsman Elihu ziet in verrukking der ziel de Engel des Verbonds als zweven over Job in zijn lijden. Zie Hem, bereid Job gerechtigheid te schenken en bij God voor hem te pleiten. Uit de diepten van het Goddelijk ontfermen ziet hij opkomen de Gezant voor God en Job beiden. Hij is de Middelaar Gods en der mensen. Zalig, wie Hem α mag waarnemen door het geloof voor eigen ziel, als de Geest zijn gestalte doet opdoemen uit de nevelen die ons omhullen. Een Pleiter, de Gezant.

De mens moet met God worden verzoend, bevredigd met Zijn Maker, Die hij de nek heeft toegekeerd. Zou Elihu ons kunnen zeggen waarin die verzoening precies moet bestaan? Wij behoeven dat niet te weten, genoeg is het ons te verstaan, dat de Heilige Geest door hem spreekt van, de Gezant en de losprijs die Hij brengt.

Wie is die Gezant? Wie anders dan de Gegevene van de Vader, vol van genade en waarheid? “Zie: Ik kom, in de rol des Boeks is van Mij geschreven. Ik heb lust, o Mijn God, om Uw welbehagen te doen. Ik draag Uw heilige wet in het midden Mijs ingewands.”

Is er dan bij hem een Gezant? Een Gezant dus in de omstandigheden waarover Elihu spreekt. Een Gezant aan de stervenssponde, bij de ondergang, als de dood ons grijpt en het zwaard der gerechtigheid ons treft. Trekken we even de gedachtelijn door. In

die omstandigheden is een Gezant... een Uitlegger ... één uit duizend.... Waartoe komt Hij? Om de mens zijn rechten plicht te keren, dat wil zeggen: om hem de ware gerechtigheid voor te stellen.

‘Is er dan een Gezant bij hem, een Uitlegger, Één uit duizend om de mens zijn rechten plicht te leren ... zo zal Hij hem genadig zijn.’

Zo gaat u gevoelen hoe hier de lichtende gestalte van de gerechtigheid aanbrengende Christus verschijnt als Borg bij God en bij Job; bij de verloren zondaar in het algemeen. Daar is ook onder de hemel geen andere naam gegeven, dan de naam van Jezus door welken wij moeten zalig worden. Als wij in onze ongerechtigheid versmachten en geen heil vinden bij God doch grimmigheid en toorn, is er geen weg ten leven dan door dezen Gezant die ons aangenaam kan maken bij God door Zijn persoon en verdiensten. Als Hij verschijnt in de nacht onzer ziel bij het bliksemlicht van Gods heiligheid, wordt het leven geopenbaard midden in de dood, de bevrijding in de ondergang.

Er is maar één Middel ter verlossing, doch dat éne Middel, die Ene, is daartoe ook volkomen genoegzaam. In Hem zal ik voor God bestaan beide nu en als ik uit deze wereld zal gaan. Hij is ons één en al. *U dan, die gelooft is Hij dierbaar.*

Zie, Job is uitgeteerd, hij wordt stil voor God en mensen. Dan is onze kracht vervallen vanwege onze ongerechtigheid en er is geen verwachting in onszelf. Daar staat op eenmaal een Gezant bij hem! We kennen Hem al! Gezegend zij Hij beide nu en in de dag der eeuwigheid. Hij komt uit een verzeegen land. Het land met welks Koning wij in onmin leven. Vijanden van God. en van Christus. Maar de Heere heeft redenen genomen uit Zichzelf om genade te bewijzen en toch te verlossen door recht. Als God de zondaar genade bewijst, zo wordt toch zijn kleed niet besmet noch zijn kroon ontluisterd. Die gezant is de Heere onze Gerechtigheid.

We weten wel, dat onze Kanttekening evenals Calvijn dien gezant opvatten als evangeliedienaar om te gewagen van Gods genade in Christus bij de verslagen mens. „Dit is een profeet of keraar, van God gezonden om de mensen, die in enigen nood zijn, van zijn wil en hun schuldigen plicht te onderwijzen. (Aldus de Kanttekening).” En onmiddellijk moet toegegeven dat leraars „gezanten” worden genoemd in het woord. *Een trouw gezant is medicijn*, zegt Salomo En de profeet Jesaja gewaagt van hen: “Hoe liefelijk zijn op de bergen de voeten dergenen die het goede verkondigen, die vrede doen horen.” Dan weer belooft de Heere: “Ik zal u een blijde boodschapper zenden.” Of ook: “Uw ogen zullen uwe keraars zien.”

De apostel Paulus leidt ons in, in de verborgenheid der bediening als hij zegt: *zo zijn wij dan gezanten van Christus, alsof God door ons bade, wij bidden u van Christus wege: laat u met God verzoenen.* En: ... “Hij heeft het woord der verzoening in ons gelegd.” Zalig tot deze bediening te zijn uitverkoren, om gezant te zijn van de Gezondene van de Vader, om waarachtig te mogen getuigen van het heil in Hem bereid van voor de grondlegging der wereld.

Maar die gezanten zouden er niet kunnen zijn zonder Hem, dien de Vader gezonden heeft. Ze zijn gezanten van Christus’ wege, gezonden om van Hem te gewagen, met een hart dat is ontstoken door altaarvuur, die ene eeuwige verlossing heeft teweeg gebracht. De Kerk ontving de sleutels des hemelsrijks en bedient die door haar dienaren die in de Naam van Christus spreken. De gezant spreekt ervan, dat God de zondaar rechtvaardigt; dat Hij hem in genade aanneemt.

„Ziedaar derhalve hoe wij, nadat wij half dood waren, worden hersteld. Daarin strekt de Heere Zijn hand naar ons uit om ons als uit het graf uit te voeren.” (Calvijn)

Maar, kan dan van deze gezanten worden gezegd: *één uit duizend?* In zekere zin wel,

want zo talrijk als de huurlingen zijn, zo schaars zijn de gezanten die roeping hebben van de Koning der Kerk. Wie verkondigt als gezant, uit het leven der gemeenschap hoe de zondaar met God wordt verzoend, ó, dat waarlijk Jezus wordt verheerlijkt? De apostel maant: “houdt de zodanigen in grote waarde, als die waken voor uw zielen” Waar is de schriftgeleerde onderwezen in het Koninkrijk der hemelen, die uit de goeden schat zijns harten oude en nieuwe dingen voortbrengt. De belofte die de Heere gaf in Jesaja 61 vervult Hij nóg heden door zijn gezanten.

Hoe waar dit alles ook moge zijn, dat de Heere Zijn beloften vervult door Zijn gezanten, toch kan het niet worden ontkend, dat er iets gewrongens blijft in de verklaring. Zij bevredigt niet, blijft ten halve staan. Zeker, men zet Christus dan wel achter de gezant, doch ons dunkt Hij moet er vóór worden gezet. Jezus is deze Gezant des Vaders dunkt ons. Hij is Gods Bode, onze hoogste Profeet en Leraar, Die kon zeggen: *Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven, niemand komt tot den Vader dan door Mij.*

Hij is de gewillige en bekwame Gezant van de Vader. Mozes zei toen de Heere hem riep: *zend een ander, want ik ben zwaar van tong.* Maar de Heere vroeg: *wie heeft de mens de mond gemaakt?* Jeremia klaagt: *ik ben jong.* Maar Deze was volkomen gewillig: “Zend Mij, Mijn Vader. Ik heb lust om Uw welbehagen te doen.” Reeds in de stilte der eeuwigheid waren er beraadslagingen over dit gezantschap. “God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende, hun zonden hun niet toerekenende.”

Zijne uitgangen zijn vanouds, van de dagen der eeuwigheid. Hij is die Bode, die tot Mozes sprak in de brandende braambos. Van hem beled Jacob: *die Engel, Die mij verlost heeft van alle kwaad.* Hij ging voor de kinderen Israëls heen, Hij maakt het vredesverdrag bekend en leert de weg Gods in der waarheid. Hij is de Uitlegger van de Goddelijke liefderaad. “Ik heb Uw Naam bekend gemaakt en zal Hem nog bekend maken. In het midden mijner broeders zal Ik U prijzen.”

Elihu sprak in het voorafgaande van de reddeloze staat van de mens dat hij niet kan bestaan voor God. De zondaar werd ons getekend als reddeloos in zichzelf. Hij staat reeds met één voet in het graf en zijn leven neigt ten verderve. Het zwaard der gerechtigheid is met de punt geplaatst op het hart. Gods pijl heeft dodelijk gewond en daar is geen verwachting: God doet een afgesneden zaak op aarde. Maar, als Hij als Gezant spreekt in alle rden, komt Hij tot de mens in zijn niet. Hij heeft macht bij God en bij de zondaar, want. Hij is Borg.

Deze Gezant draagt koninklijke livrei. “Ik spreek niet van mijzelf; zo wat Ik bij de Vader gehoord heb, dat heb Ik u bekend gemaakt.” Geen wonder, dat Hij bij de Vader gehoor vindt, omdat Hij spreekt wat Hij bij de Vader heeft gehoord. Hij spreekt uit de raad Gods tot zaligheid, naar 't gemaakt bestek des Eeuwigen, bij Wie geen verandering is, noch schaduw van omkeer. Hij is afgedaald uit de hemel van Gods heerlijkheid naar deze lage aarde in de volheid des tijds, om het rantsoen te betalen en het offer te brengen van Eigen leven. Hij is van de Vader verordineerd van eeuwigheid en bekwamd in de tijd tot Verlosser.

Een gezant heeft een zender. Hij is geen schapendief maar schapeneigenaar. Wij kunnen niet voor God bestaan, maar wel Hij, die gezant, die Eén uit duizend, ja de enige Liefhebber van onze ziel. Uit deze verhouding tussen de Vader als Rechter en de Zoon als Borg neemt de Heilige Geest oorzaak om ons de Borg aan te prijzen, maar evenzeer wordt ons onderwezen, dat wij met deze Gezant bij de Vader moeten verschijnen, opdat de zondaar wete, dat de Vader een welgevallen neemt in het offer

van Zijn lieve Zoon. Eenmaal scheen de gezant aan eigen hof afgewezen, toen Hij klaagde: *Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten?* Afgewezen dáár, opdat Hij zou warden aangenomen hier.

De diensten van gezanten onder de oude volken waren beperkt. Men had in oude tijden geen vaste gezantschappen, doch bediende zich alleen van gezanten bij bijzondere gelegenheden. Zij werden gezonden om een gunst te verzoeken. Mozes zond boden, of gezanten, tot de koning van Edom, om te verzoeken dat Israël door hun land mocht trekken. (Num. 20 : 14) Over geleden onrecht gingen zij zich beklagen. (Richt. 11: 12) Zij hadden tot taak vreemde vorsten bij hun troonsbeklimming of bij overwinningen op hunne vijanden geluk te wensen, of wel om verbonden voor te bereiden of te sluiten (2 Sam. 8 : 10, Jesaja 57 : 9). Zulk een gezant vertegenwoordigde de vorst die hem uitzond. Daarom was een belediging hem aangedaan gerekend als de vorst zelf geschied (2 Sam. 10). Zij hadden overigens slechts te spreken wat hun in de mond werd gelegd.

Hoe gans enig is deze Gezant van Wie Elihu spreekt. Hij is Zaakgelastigde van het Hof des hemels. Voor Hem is ook waar dat een belediging deze Gezant aangedaan, verwerping van Zijn boodschap, is belediging Gods. “Die Mij niet eert, eert ook de Vader niet, die Mij gezonden heeft. Er is een die mijn eer zoekt.”

“Is er dan bij hem een gezant, een uitlegger, één uit duizend,... zo zal Hij hem genadig zijn.” De gezant wordt dus ook uitlegger geheten. Een tolk. Ge weet wel, dat de broeders van Jozef niet wisten dat Jozef hun gesprekken kende. Zij wisten niet, dat Jozef het hoorde, want daar was een taalsman tussen hen.

Hebt u ooit verstaan, dat God en mens niet met elkander kunnen onderhandelen? Wij kunnen voor God niet verschijnen, noch onze zaak verdedigen. God kan met de zondaar als zodanig niet van doen hebben. De adem Zijner lippen zou ons doden. Gebracht in de tegenwoordigheid van de vlekkeloos heilige God moeten wij vergaan. “Hij spreekt tot de lieden”, ... en, zo zei het Elihu: *zijn ziel nadert ten verderve, en zijn leven tot de dingen die doden.* Wee mij ik verga!

Mijn lezer, zijn deze dingen voor u ooit werkelijkheid geworden? Waarachtige werkelijkheid? Deze Gezant is de Uitlegger, de Tolk. Hij verstaat de rechtsspraak des hemels en de taal van de verloren zondaar, die neigt ten verderve. Immers, Hij is in hun nood en ondergang afgedaald. Hij klom op tot de Eeuwige en stelde zich in hun plaats in de vierschaar van die God, Die de schuldige geenszins onschuldig houdt.

Waarlijk Hij heeft hun aller ongerechtigheid op hem doen aanlopen! Zonder Hem gaan wij voor eeuwig te gronde. De bodemloze put opent zich voor de voet des mensen, die wordt gedaagd voor de levenden God: Zelfs in het voorlopig verhoor besterft hij het van schrik als zijn zonden hem ordelijk voor ogen worden gesteld, hoe Hij tegen God heeft gerebelleerd en gedaan wat kwaad was in Zijn heilige ogen. “Uw oordeel kan niet dan vreselijk wezen, o Heere”, zo belijdt hij met sidderend gemoed. Zijn zonde is schuld voor God. Welk een openbaring voor de schuldige zondaar wanneer deze Uitlegger, deze Tolk, het voor hem opneemt. Een tolk moet twee talen verstaan. Deze gezant verstaat de sprake Gods in het eeuwige recht. Hij is toch de man, die Gods Metgezel is. Hij spreekt altijd naar Gods hart. Maar, hij kent ook de sprake van de zondaar die het opgeeft voor God; de sprake van zijn zuchten en klagen. In al hun benauwdheden is Hij toch benauwd geweest. Hij vertolkt bij God wat zij niet meer kunnen zeggen als alle reden ontbreekt om tegen God te antwoorden. Jozua stond daar sprakeloos in het gericht. Hij spreekt tot de mens om Gods taal te

vertolken. Hij keert zich tot beide partijen in het gericht. De een is God, de andere de vaderlandloze zondaar, uitgeworpen uit het paradijs, door de aarde niet meer te dragen, door de hemel verworpen. Neen, nooit om te doorgronden, wat dat zegt. En toch te doorleven. Te doorleven in al zijn diepte en ontzagwekkende ernst. Hij behoeft het geen roof te achten Gode evengeliek te zijn en toch o wonder van Godsliefde en zondaarsmin tevens, Hij schaamt zich niet hun lot, hun rampzalig lot, aan te trekken. Hij is Hartetolk bij God. Ach dat wij Hem, ook na ontvangen genade, die taak veelvuldig mogen laten vervullen. Alleen in Zijn Naam heeft Gods kind macht aan het hof des hemels. *Gedenk Heere, dat wij naar Uw naam zijn genoemd.* Deze Uitlegger kan de zondaar bekend maken met de weg der verlossing in Zijn bloed.

Hij was van eeuwigheid voedsterling des Vaders. Jezus is tolk van Gods hart. Deze Gezant, Uitlegger, is enig. *Eén uit duizend*, zegt Elihu. Trouwe gezanten zijn schaars. Paulus vraagt in Romeinen 15: “En hoe zullen zij prediken, indien zij niet gezonden worden? Gelijk geschreven is: Hoe liefelijk zijn de voeten dergenen die vrede verkondigen, dergenen die het goede verkondigen.”

Eén uit duizend! Ja, zo is er maar één, als deze gezant. Wie is een braar gelijk Hij? Hij draagt de banier boven tienduizend. Wie is onder de zonen der machtigen met Hem gelijk te schatten?

Elihu neemt een eindig groot getal om een oneindig uit te drukken. Zijns gelijke is er niet. Zij, die nu twintig, dertig jaren met Hem hebben verkeer, Hem als gezant en uitlegger kennen, zullen u kunnen verzekeren, dat zijn dierbaarheid stijgt door de omgang. De beminlijkste, de schoonste, heerlijkste is Hij. Al wat aan Hem is, is gans begeerlijk. Hij is de Deur des hemels en de Poort van het paradijs.

“Is er dan bij hem een gezant, een uitlegger, om de mens zijn rechten plicht te verkondigen, zo zal Hij hem genadig zijn en zeggen: Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale: Ik heb verzoening gevonden.”

Zie weer de zondaar wiens ziel nadert ten verderve, en zijn leven tot de dingen die doden. Niemand kan hem redden dan die Ene. Niemand kan voor hem pleiten dan die Ene. De Zoon des mensen is gekomen om te zoeken en zalig te maken wat verloren was. Uit diepten van ellenden roept de zondaar tot God. Er is geen ontvlieden.

Maar wat betekenen nu de woorden: *om de mens zijn rechten plicht te leren.*

Onze Kanttekening omschrijft de zin aldus: “om de mens te leren, wat hij behoort te doen en te laten om God te behagen.” Ge moet weer bedenken, dat de mens met Wie wij hier van doen hebben nadert ten verderve. Wie kan hem alleen de weg der behoudenis aanwijzen, van bekering en vertrouwen? De rechte plicht is de plicht der bekering en der verootmoediging des harten. De weg tot gemeenschap met God, voert door de diepte der zelfverbrijzeling. In deze zin verstaan sluit de gang van gedachten aaneen. Toch kunnen we wel verder komen om meer de kern te benaderen van dit duistere woord. De grondtekst kan ook aldus worden vertaald: *om de mens zijn rechtheid te verkondigen.* Worden wij nu niet gewezen op de Christus in Wie de gerechtigheid Zijns volks is? *Zie hier ben Ik, zie hier ben Ik.*

De Heere is een Rotssteen wiens werk volkomen is. Ook bij Jezus als Middelaar is gerechtigheid. Dan wordt hier gesproken van de gerechtigheid van de Gezant zelf, die alleen genoegzaam is voor God. *Uw gerechtigheid is uit Mij.* Daarom zal, bij voortgaande profetisch verlichting, de Kerk Hem noemen en roemen: *De Heere onze gerechtigheid.* Het is u dus nu duidelijk in welken zin deze woorden moeten worden verstaan in het verband waarin zij hier voorkomen.

Rechten plicht, die twee woorden in de vertaling, is er maar één in de grondtekst. En dat éne woord kan „rechten plicht” betekenen, maar dikwijls wordt het door

gerechtigheid vertaald. Ook Calvijn verstaat het in de zin van de gerechtigheid van Christus voor God. Dit geeft hier de juiste zin. De Heilige Geest maakt de mens op de rechte wijze werkzaam met betrekking tot God, Christus en zichzelf. Het geloof ontsluit zich om de schat der genade op te nemen.

U weet, Elihu is van Jobs geval gekomen tot de gans verbrijzelde zondaar en stelt ons voor de gestalte van de Engel des Verbonds in Wie het welbehagen Gods is. Toch is zijn woord voor Job niet van minder betekenis. Door de ganse worsteling van de man van Uz, loopt de gouden draad der Messiasverwachting, die met steeds groter klaarheid wordt ontdekt. Eerst horen we bij Job de klacht: *Is er geen scheidsman tussen ons?* Dan waakt een zekere hoop op: *Ook zal Hij mij tot zaligheid zijn.* Verder horen we: *Ook nu in de hemel is mijn Getuige.* Daaraan paart zich de bede: *stel een Borg bij mij.* Het geloof breekt door en u hoort zijn jubel: *Ik weet mijn Verlosser leeft.* Dan komt weer de inzinking, die des te smartelijker is voor Job naarmate hij meer heeft in gedronken van de verlossing in de Borg.

Elihu sluit zich nauw aan bij Jobs verlangen in zijn getuigenis. Hij wekt tegelijk dat verlangen op, terwijl hij hem doet zien dat elke andere weg om voor God te kunnen bestaan en vrede te hebben is afgesneden. Job aanschouwt zijn Getuige in de hemel niet meer. Niemand schijnt het voor hem op te nemen. Daarom moet hij gevoelen, dat zijn zaak, na de redenen van Elihu die indrongen zijn in zijn ziel als woorden Gods, verloren is. Dan juist verschijnt de gezant om een afgesneden zaak te doen op aarde, neen voor het gerechtshof des hemels. Door beschouwing kunnen we de betekenis van Christus nooit bren kennen. De werkelijkheid waarin wij verkeren tegenover God moet ons werkelijkheid worden, Die Één uit duizend verschijnt voor het oog des geloofs; die uitlegger treedt met zijn gerechtigheid in bij God. De zondaar komt in gemeenschap met de borggerechtigheid van Christus. Zalig wie het mag gebeuren.

„Zo zal hij hem genadig zijn, en zeggen: Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale; Ik heb verzoening gevonden.”

Wat wil hier het woord *verderf* zeggen? Moet het slaan op het graf dat gedolven staat te worden voor de in de dood wegzinkende mens? In die betekenis kan het voorkomen zoals Job daar zelf over spreekt: Een wolk vaart henen; also die in het graf daalt, zal niet weder opkomen. Soms wordt er in het algemeen mee aangeduid het dodenrijk met zijn duisternis en vervaarnis voor de mensen, die zijn gegaan de weg van alle vlees. Maar zó beperkt is toch de betekenis hier niet te nemen. Dan zou dus de verlossing bestaan in redding van de dood; redding uit zware ziekte. Nee, we zullen het woord *verderf* hier zijn diepste betekenis moeten geven die het in de Schrift kan hebben, namelijk het *verderf* der rampzaligheid. Immers Elihu tekent ons de verloren gaande mens, aangegrepen door de helle machten, vervaard door de toorn Gods.

Luister naar de grote Gezant van de Vader: *Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.* Niet verderven. Verderven, dat is verloren gaan, komen in het *verderf*. “Zij zullen tot straf lijden het eeuwig *verderf* van voor het aangezicht des Heeren.” Zalig wie mag belijden: “Gij hebt mijn ziel opgevoerd uit het onderste des grafs, dat ik in het *verderf* niet nederdaalde.”

Lezer, kent u het gevaar waarin u van nature verkeert? Op weg naar het *verderf*. Zo leert de zondaar het verstaan, die verschijnen moet voor God in de majesteit van Zijn recht. Oudtijds diende voor gevangenis een diepe put. “En zij zullen samen vergaderd worden, gelijk de gevangenen in een put.” Die zelfde gedachte vindt u ook in het

woord: “De omzwevende gevangene zal haastelijk losgelaten worden, hij zal in de kuil niet sterven.” Is nu de zondaar in die kuil besloten, gebonden met de banden des doods, dan juist dreigt hij weg te zinken, in de bodemloze put. Wie ervoer wat dat wegzinken is, weet ook alleen van de angsten der hel die de ziel treffen en de droefheid naar God die het hart verscheurt. O die grondeloze modder, steeds dieper weg te zinken en geen grond onder de voeten te hebben. Het verderf! Verdiend, rechtvaardig verdiend! Bange inleving van de toekomstige toorn Gods. Ons leven raakte het verderf. Denk maar aan een zwaluw die scheert langs het watervlak. Zo raakten wij het verderf. Zie, dan dalen wij niet neder als de mijnwerker om goud te delven maar wij worden weggeworpen met de holligheid van Gods slinger. O we weten het wel, hoe er rond lopen nu reeds geruime tijd, wier leven wordt verteerd, die in de wereld geen vrede, noch vreugde kunnen vinden, die zichzelf tot last worden, en helaas, door anderen niet begrepen, worden geplaagd.

Ik zag hen gebogen onder de druk, moe vaak van het klagen, met het gelaat gekeerd naar de wand, eenzaam wenend, soms stijf van hart, bang terwijl het klamme zweet op het gelaat der ziel parelt. Hoe gaat het nog al? Het gaat nog al! Ongelukkig?

Ja! Zie, er is voor deze zielen maar één leven meer, dat is Jezus, maar één vrede waarnaar zij haken, vrede door het bloed des kruises.

Wie had ooit kunnen denken, dat ze zó arm en ongelukkig hadden kunnen worden. Zó afgetrokken van de wereld; zo dorstend naar God! O zeker, wij weten wel... maar nee, hetgeen er is en niet is maakt hen zo aantrekkelijk dat ik heden over het andere zwijg. Maar over die Gezant wil ik hun handelen, Hem voorstellen als de Schoonste der mensenkinderen, als de Enige die zij nodig hebben, als de volmaakte. Jezus!! Zie die Gezant, dien Uitlegger, Tolk, Één uit duizend, Hij openbaart zichzelf als de Heere onze Gerechtigheid.

Het verderf ... dat is een dagelijks en algemeen gevaar. Onvernieuwd, missend de Goddelijke genade is ieder mens in groot gevaar te verderven. Er is maar één schrede tussen ons en de dood.

Maar laat ik u nu met die gedachte alleen en ... de Gezant!

In het verderf nederdalen. Is die gedachte niet huiveringwekkend? Stokt uw adem niet en wordt uw aangezicht niet betrokken? In het verderf nederdalen.... Dit gevaar dreigt ieder mens, die geen deel heeft aan Christus en Zijn heil. Onvernieuwd, zonder de Goddelijke genade is ieder mens, hij zij bedelaar of koning, ongeletterd of hooggeleerd, in direct eeuwigheids gevaar. In gevaar om te verderven. Er is maar één schrede tussen ons en tussen de dood. Één schrede, één handbreed is onze tijd gesteld. En dan zulk een hemelhoge berg van schuld, bedreven tegen de hoogste Majesteit Gods. *Wie zal voor Hem bestaan ten tijde Zijns toornigen aangezichts?* zo sprak Mozes in zijn, gebed waarin hij gewaagde van de sterkte van Gods toorn en de kracht Zijner verbolgenheid. Nee, dan behoeft ge nog geen mens te zijn als Farao die sprak: *Wie is de Heere? En wie is deze Mozes?* Wat is eeuwigheid? Wat is verderven? Laat ons eten en drinken en vrolijk zijn want morgen sterven wij!

O nee, dan kunt ge een braaf mens zijn, kerkelijk, rechtzinnig en nog wel meer dan dat en toch in onmiddellijk gevaar te verderven.

Wanneer het licht de Heiligen Geestes opgaat over onze ziel dan verdwijnt onze levensvreugde als sneeuw voor de zon en wordt de hemel bedekt met donkere wolken. Als wij iets aanschouwen van de majesteit en heiligheid Gods dan kan het niet anders of vervaardheid komt over onze ziel. Wie staat bij de rokende Sinai beeft. Met dood en eeuwigheid valt niet te spotten als de dood ons aangrijnst en de eeuwigheid zich ontsluit, gebracht aan de grenzen van de tijd.

Er is een verderf, ja, het verderf knaagt aan de wortel van ons leven.

En nu mag Elihu, door de Geest onderwezen, ons leren hoe die Gezant, die Uitlegger, met Zijn gerechtigheid intreedt bij God en de zondaar behoudt van het verderf. We hebben God beledigd, overtreden tegen licht en beter weten in. “Gij dwaas, in dezen nacht zal men uwe ziel van u afeisen.” Hoe kan de aarde zulk een last dragen en de hemel nog op zijn vast peilers blijven staan? Zelfs in de nacht schrikken zij wakker en verwonderd het deze kinderen der verbrijzeling, dat zij nog leven. Onrustig is hun leven. De grimmige dood schuift het gordijn dicht in de avond en staat vaak gereed bij het ontwaken na een onrustige slaap. “Ik was uitgeteerd. Mijn leven raakte aan het verderfen er was geen ontvlieden. Ik wou vluchten, maar kon nergens heen.”

Zie, die mens wordt der rechtvaardigheid Gods onderworpen. Ge kunt u dan niet meer helpen met de goedertierenheid Gods, of u te binnen brengen de uitlatingen Zijner liefde, noch peinzen aan de gezegende Heere Jezus en de kracht van Zijn bloed. Zolang we dát nog vermogen warden wij niet afgesneden van de wortel van eigen leven. Ons leven nadert, raakt het verderf. Nee, het gaat hier niet over de dode belijdenis, dat wij naar het verderf gaan, maar over de dadelijke beleving onzer verlorenheid voor God, terwijl al onze vorige beleving wegvalt als grond voor de eeuwigheid, om voor God te kunnen bestaan. Dat wil volstrekt niet zeggen, dat op zichzelf hetgeen waarlijk werd doorleefd als bediening des Geestes, waardeloos is; ook niet dat de mens daarmee verloren zou gaan, want wat de Heere grijpt houdt Hij eeuwig vast en de wortel des levens kan niet versterven. Het gaat hier echter om het bevestigen van de staat der genade, het ontdaan worden van alle eigengerechtigheid om zuiver voor God te staan in Christus met diens gerechtigheid bekleed.

Hier is ook niet de wanhoop van Kaïn die zeide: “mijn misdaad is groter dan dat zij vergeven worde.” Neen, want Kaïn was niet bedroefd naar God. En wat is voor de ziel smartelijker dan het gevoel eeuwig God te zullen missen, eeuwig onze bestemming te zullen derven, nooit God te zullen grootmaken. *Ik vond benauwdheid en droefenis.* Het hart schreit naar God, naar de levenden God om verzoening, maar de weg om tot God te genaken schijnt toegemuurd. O die doodzieke, gewonde, uitgeteerde zielen zijn ons zo dierbaar geworden omdat ze Gode aangenaam zijn .

Want u moet niet denken, dat het dáár ongeloof is, dat zij niet in Christus geloven, zoals zij met veel ongeloof geworsteld hebben en veel vijandschap hebben geopenbaard zelfs in hun beste werkzaamheden. Nee, dat is niet zo. De zaak wordt een geheel andere. De Heilige Geest houdt Christus bedekt en overreedt ons zó, dat wij klaar overtuigd zijn niet voor God te kunnen bestaan. De Heilige Geest maakt dit stuk van Zijn bediening in het verbond met ons af, opdat Hij ons Christus openbare en Christus zich verklare en schenke voor het aangezicht van de eeuwig levende God, Die zeker een welgevallen zal nemen in het offer van Zijn lieve Zoon.

O een waarachtig zondaar in wording, een waarachtig zondaar en anders niemendal, die bovenal, is een juweel der genade.

Het kan zijn, dat deze levensgang wordt volbracht in dagen van ziekte en lijden, zoals Elihu hier aan de lijdende maar nu niet lovende Job voorlegt, wiens woorden een einde hadden. Het kan geschieden in gezonde dagen, dat wij toch zijn uitgeteerd en er erger aan toe zijn dan een doodziek mensenkind. Onderscheiden zijn de wegen, maar de ervaring is hier een en dezelfde.

Hoort nu de sprake van de Gezant, de Uitlegger... één uit duizend... de Enige, die hier redden kan uit nood en dood.

Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale!

De man zelf moest en wilde zich overgeven in de handen van die God, die,

rechtvaardig is in Zijn richten en rein in Zijn spreken, en die de schuldige geenszins schuldig houdt. Het is als grijpt de rechterhand Gods hem aan om hem weg te slingeren in het verderf, dat hij rechtvaardig heeft verdiend. Maar daar openbaart zich die Gezant, die Uitlegger, de Eén uit duizend, die de mens, wiens leven raakt aan het verderf, zijn gerechtigheid toont. O als onze ogen opengaan voor die gerechtigheid in Hem, die volkomen gerechtigheid, als onze ziel dadelijk kennis maakt met de kracht van dat dierbare bloed des Lams, dan gaat de wereld open van ongeziene werkelijkheden. Dan verschijnt in de vierschaar de ware Advocaat. Immers, Hij vertoont zich niet alleen aan de zondaar in het heilvattend geloof zich schenkend, terwijl de verbroken zondaar ook Hem omhelst in het geloof, nee, maar Hij treedt nu voor de Vader om de kracht van Zijn offer voor te stellen en aan te bieden.

Hier ziet ge nu hoe de Zoon vrijmaakt! Er staat toch geschreven: "Indien dan de Zoon u zal hebben vrijgemaakt, zo zult gij waarlijk vrij zijn." Christus is onze Vrijdom.

Maar de vraag doet zich voor, *hoe Christus dan vrijmaakt?* Want het blijkt meermalen dat dienaangaande geen juiste voorstellingen bestaan en men daardoor leeft boven zijn stand. Zie, daar is een ziel die in de benauwdheid zijns harten de Borg ontmoet en Hem omhelzen mag als Zijn Borg en Zaligmaker. Zeker daar kan de zondaar het mee doen, indien het de Heere behaagt het daarbij te laten. Toch is dit niet de vrijmaking door de Zoon in de volle zin van het woord. Want de vraag keert terug, hoe maakt de Zoon vrij? Laat ik een andere vraag stellen. Hoe maakt een advocaat zijn cliënt vrij? Doet hij dat door hem te zeggen: u wint het zeker en daarmee uit?

Volstrekt niet, want hij moet als pleiter optreden voor de rechter. Indien hij het daar in orde kan maken dan pas is de zaak gereed. De rechter spreekt vrij, niet de advocaat. Zo is het in de hemelse vierschaar niet anders. De Vader spreekt vrij. Hoe maakt dus de Zoon vrij? Door in te treden bij de Vader. Daar verheft Hij zijn stem, de stem des bloeds en der gerechtigheid.

Maar u vraagt: is dan de openbaring van de Christus en de geloofsomhelzing niet zalig, wordt de verdoemende kracht der wet niet gebroken en daalt geen vrede in de ziel?

Wie zou het ontkennen! En toch is dat niet de volle diepe vrijmaking door de Zoon, want de Zoon maakt vrij als Advocaat, als Tolk, als Gezant bij de Vader. Echter niet buiten de zondaar en het geloof om. De Heilige Geest ontsluit het geloof tot de gemeenschap met Christus opdat wij de Waarachtige kennen en wij zijn in de Waarachtige namelijk in Zijn Zoon Jezus Christus. Wanneer deze zijde van de vrijmaking achterwege blijft in de toepassing, óf in de schaduw terugtreedt, is er niet het kinderleven met een verzoend God; wordt misschien de Vadernaam wel eens gebruikt maar hij is niet ontsloten voor de ziel om van de verdere weldaden des verbonds nog te zwijgen.

Het gevolg kan zijn, wanneer Gods kind geen oog heeft voor deze werkelijkheden des heils en zijn gemis niet gevoelt, dat hij weinig vruchtbaar is in zijn leven en weinig bediening kent. Anderen zijn drukker met hun vrijmaking dan met de Vrijmaker en het leven uit de bediening van de Geest die in al de waarheid leidt. "Gelijk gij dan Christus Jezus aangenomen hebt, wandelt alzo in Hem." De bekering, de vrijmaking, kortom de weldaden zijn geen doel maar middel om met de Heere te leven in vrede.

De vrijmaking door de Zoon, dat wil zeggen, het aandeel dat de Zoon in die vrijmaking heeft, en de wijze waarop Hij daarbij intreedt worden ons hier door Elihu gepredikt.

Hoor, Hij heft als zijn hand omhoog, terwijl Hij de zondaar omhelst en voorstelt aan de Vader. Tot wie richt Hij het woord? Tot de Vader. Hoor, daar opent Hij, Gods

uitlegger, Gods Gezant, Zijn mond en spreekt met grote beslistheid in volle bewustheid van Zijn recht om te spreken en te eisen op grond van Zijn verdiensten: *Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale.*

U hoort dus nu hoe de Zoon vrij maakt. Door te pleiten bij de Vader en Zich te verenigen met de zondaar wiens leven de verderving raakt en neigt ten dode.

Meermalen hoorden we spreken van vrijmaking terwijl de gebondenheid bleef. We hebben reeds op een paar vergissingen gewezen. Doch het komt zelfs voor, dat men in zekere aandoeningen des gemoeds onder de druk der zonde wanneer dit woord met enige kracht op het gemoed of zelfs maar in de gedachten kwam met die tekst zich vrijgemaakt waande terwijl er totaal geen rechtshandel met God had plaats gegrepen en niets was toegepast. We zijn ons bewust zeer onderwetse taal te schrijven, of nee onze taal is niet ouderwets maar onze begrippen noemen ze zo van verschillende zijden in onze tijd. Toch mogen wij zo de waarheid verstaan gelijk zijn volk deze toegepast door de Heilige Geest kent in de ziel. Zalig wie mag staan in de vrijheid met welke Christus ons heeft vrijgemaakt. Ook met het juk dier dienstbaarheid om mensengunst te zoeken of mensenverachting te vrezen laten we ons niet bevangen.

Lezer, wat kent u nu bij bevinding van deze waarheid? De vraag is niet, of u geleerd of ongeletterd bent, maar of u deze dingen van God hebt geleerd.

Hoor de Gezant, de Uitlegger, de Eén uit duizend: *Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale.*

Verlos hem. Hij spreekt als machthebbende! Menige advocaat heeft zijn cliënt geveild om zijn geld los te krijgen, dat zijn zaak goed stond en hij hem vrij zou pleiten, maar de rechter verklaarde schuldig ondanks alle pleidooien. Deze gezant echter zegt niets ten goede van zijn cliënt want Hij behandelt alleen zaken van bankroetiers en: ... Hij pleit op eigen borgtocht en rantsoen.

Wat beduidt dit woord verlossen? Het wil zeggen: los maken van een gebodene, vrijkopen uit slavernij en in algemene zin: bevrijden, verlossen, redden. We lezen: "Want de Heere heeft Jacob vrijgekocht en hem verlost uit de hand desgenen die sterker was dan hij." En in Psalm 25 horen we de verzuchting slaken: *O God, verlos Israël uit alle zijn benauwdheden.*

Deze stem heeft kracht in de hemel en de zondaar wordt geheel in aanbiddende verwondering gericht op het Lam, dat zijn zonden op Zich nam en inging in de versmaadheid des doods en des verderfs om hem vrij te kopen. *Ik voor u, daar gij anders de eeuwigen dood had moet sterven.* Hoe verwonderd beluistert de zondaar deze sprake: *Vader, verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale.* O verlost worden als we voor eeuwig dreigen te vergaan. Gered worden als we voor eeuwig om dreigen te komen. Als iemand ter dood is veroordeeld en hij wordt ter executie geleid dan kan het gebeuren, dat op het laatste moment nog gratie wordt verleend en ... de bijl was al opgeheven ... al vallende ... de bijl wordt opgevangen ... het scheelde maar één haar! Zie, zo gaat het met die zondaar. De dood en het verderf waren nabij, ja het leven raakte het verderf en het zwaard der gerechtigheid ging langs zijn hart. Het trof! Zie, deze Jezus verzoekt een wettig pardon. Daar is een ogenblik in Gods toom. Het is niet te zeggen hoe dit deel van het geding in een ondeelbaar ogenblik wordt voltrokken. Verloren en gevonden verschilt een eeuwigheid en ligt toch vlak bij elkaar.

Maar, hoe moet God dan verlossen van het verderf? U weet toch dat het vonnis was gestreken en moest worden uitgevoerd? De zondaar is gebonden door de banden des oordeels, geklonken in de kluisters des doods. De dienaars der gerechtigheid leveren

hem de pijnigers over. Maar zij moeten halt houden. Zodra Jezus spreekt gevoelt hij geen banden meer, doch ziet enkel Hem, tussen Wiens ogen de eeuwige liefde woont. Het geding is in een nieuw stadium gekomen; het stadium des levens en der verlossing. Het vonnis moet op grond der gerechtigheid van Christus worden herroepen even zeker als het op grond der gerechtigheid Gods is geveld. *Verlos hem! Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale.* Hier komt een mandaat van de eeuwigen God. Zie, de gezant wijst op Zijn verdiensten en op de zonden die Hij droeg, de vloek dien Hij torste en... daar is de zonde en de vloek van die zondaar in begrepen voor wie Hij pleit bij de Vader. Dat alles blijft niet verborgen voor die zondaar, want hij ziet, ervaart, dat zijn zonedrager zijn vloekvernieler Jezus is. Hij voor mij... Hij voor mij... ook voor mij! We gevoelen als opnieuw de zonde wegglijden en geladen op Hem en de Vader hoort de stem, de welluidende stem van Zijn Zoon ... gelijk Zijn oor open was voor het gebed des verdrukten en desgenen die geen helper had, zo is het niet minder open voor deze sprake die hemel en aarde verbindt. Zie de zonde die overgaat op de Borg zal weldra worden geworpen achter Gods rug in een zee van eeuwige vergetelheid. Hij zal ze niet meer gedenken. Ze komen niet meer voor Zijn aangezicht.

Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale! "Hij heeft bevel gegeven hem te verlossen."

In vers 29: *Zie, dit alles werkt God twee of driemaal met een mens, opdat Hij zijn ziel afkere van het verderf, en hij verlicht warde met het licht der levenden.*

Elihu wil zeggen met dat twee of driemaal, zo handelt God gewoonlijk. Zo omsluit die verlossing ook een gebracht worden uit de duisternis van de schaduwen des doods in het licht der levenden. O wie zal zeggen wat Christus daar is voor de zondaar en voor God? Toen Petrus uit de gevangenis ging wist hij niet of het werkelijkheid was dan wel een gezicht, zo wonderlijk ging het toe, zo ongedacht, zo onverwacht! Zo vanzelf! Maar weldra wordt hij gewaar dat het geen gezicht is maar werkelijkheid en hij zoekt de broeders op. Van de verloren zoon lezen wij, dat hij tot zichzelf kwam en zeide: *hoeveel huurlingen mijns vaders hebben overvloed van brood en ik verga van honger.* Toen zijn vader hem om de hals viel en hem kuste zonk hij zeker ook weg en moest tot zichzelf komen om bewust te worden wat aan die vaderhals was geschied.

Hoor ook naar de sprake van Hiskia, toen hem was aangezegd, dat hij zijn huis zou bereiden omdat hij zou sterven en niet leven. Hiskia bad en weende zeer. Maar dan zegt hij: "In vrede is mij de bitterheid bitter geweest, maar Gij hebt mijn ziel liefelijk omhelst, dat zij in de groeve der vertering niet kwame want Gij hebt alle mijn zonden achter Uwen rug geworpen. De Heere was gereed om mij te verlossen, daarom zullen wij op mijn snarenspeel spelen, alle de dagen onzes levens in het Huis des Heeren."

Jona gewaagde: "Gij, hebt mijn leven opgevoerd uit het graf, o Heere mijn God." Zeer aantrekkelijk is ook de belofte bij de profeet Zacharias voor de dochter Sions: "U ook aangaande, o Sion, door het bloed uws verbonds heb Ik uw gebodene n uit den kuil waar geen water in is, uitgelaten."

Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale: Ik heb verzoening gevonden. Ik heb verzoening gevonden ... Welke is dus de pleitgrond van deze Gezant? Pleitgrond bij de rechtvaardige God. Wie kent God in zijn gerechtigheid en heiligheid als deze Gezant. Hij zag toch alle eeuw door de serafs het gelaat bedekken en uitroepen: *Heilig, heilig, heilig is de Heere der heirscharen.* Hij heeft in de volheid des tijds kennis gemaakt met het oordeel als geen ander op aarde; tot Godverlatenheid toe heeft Hij doorstaan. Toch treedt Hij toe om te pleiten. Zijn bloedstorting is genoegzaam om

de schuld te betalen, om het rantsoen te brengen. Hij zegt: “Ik heb de losprijs gevonden voor zijn ziel.”

Laten we de aandacht vestigen op het heilsfeit van Golgotha en Pasen voor de ganse Kerk. Toen voerde Hij zijn ganse gemeente op uit het oordeel. Maar... zonder toepassing weet ik niet of ik tot die gegevens van de Vader behoort.

Een losprijs tot vrijkoping. Een bedekking voor Gad. Als God het bloed ziet, ziet Hij geen zonde; kan noch mag het verderf ons genaken en moet de macht der hel wijken. Daar is uw ongerechtigheid. Maar Jezus bedekt haar met Zijn bloed. “Welgelukzalig is de mens wiens zonden zijn vergeven en wiens overtreding bedekt is.” Gelijk het verzoendeksel de wet bedekte en een *bedekking* heette, zo is het met de verdiensten van Christus. Zij verbergt alle zonden voor Gods heilige ogen, en wat nog meer zegt, deze verberging is door uitdelging. zo maakt de Zoon vrij. En de Vader?

Ik heb verzoening gevonden! De Vader aanvaardt het rantsoen des Zoons, Hij neemt daarin een volkomen welgevallen. Hier is het merg des evangelies. ‘Is er dan een Gezant bij hem... Ik heb verzoening gevonden.’ “Hij de rechtvaardige voor de onrechtvaardigen, opdat Hij ons tot God zoude brengen, die onze zonden gedragen heeft op het hout.”

Ik heb verzoening gevonden. De zondaar kon geen verzoening vinden al gawe hij het leven van zijn ziel of het bloed van zijn hart. Wij konden het niet vinden dit rantsoen bij onszelf, óók hadden wij het nooit in de wereld kunnen brengen. Het zou zelfs nooit in ons verdwaasd brein zijn opgekomen dat God de zondaar rechtvaardigt om niet en rechtvaardig is als Hij de goddeloze rechtvaardigt door Jezus, de Zoon Zijner liefde, in het vlees Zijner moordenaars, ten toon te stellen in Zijn bloed. Als God bevredigd is, is alles goed. Nu kan de ziel tot rust komen, tot eeuwige rust, tot vrede met God. De aarde is als vernieuwd en de hemel glanst met blijdschap over hen.

Zie, dit rantsoen, deze verzoening, is een uitvinding van Goddelijke wijsheid. Nooit zou het scherpste vernuft deze weg van vrije genade, die al Gods deugden opluistert, uit hebben kunnen denken. Te minder, omdat wij Hem niet begeerden. Het grootste verbazingwekkende nieuws onder de hemel blijft immer: *Hij die geen zonde gekend heeft, heeft zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem.* God nam op zich de zonden van zijn vloekwaardig schepsel te verzoenen, door dien gezant te schenken. Zo heeft God GóD voldaan, wie zou dit verstaan?

Om te kunnen vergeven nam de Borg de straf op zich. God heeft God voldaan, wie kan dat verstaan. Hier zinkt mijn ziel aanbidde neer en geeft Gode alleen de eer! De rebel zondigt en de koning sterft voor Hem. De rechter stelt zich tot misdadiger. Is ooit iets dergelijks gehoord? Hier is de vinding van Goddelijke liefde.

Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, Ik heb verzoening gevonden. De mens zondigde, maar Jezus vond verzoening aan het kruis. Wij hadden ons verkocht aan de zonde en satan, de geweldhebber des doods. Gij, o dierbare Immanuël, hebt verzoening gevonden door een speerstoet in uw eigen hart. In deze boodschap is hemelse muziek, om eeuwig van te zingen.

Hier is nu het „Ik heb gevonden” Gods. Geen wonder, dat de Vader een welgevallen neemt in het rantsoen dat Hij zelf daarstelde. Hij aanvaardt Zijn Eigen werk, Hij vond de verzoening in de eeuwigheid en aan het kruis. Hier pleit de Borg op Zijn rantsoen. Daarom kon onze tekst aanvangen met de woorden: *zo zal Hij hem genadig zijn...* Dus door die Gezant en Zijn zoenoffer kan God dien ten dode wankelende zondaar genadig zijn. Immers, al is de verzoening door recht in de Borg, zo is het toch louter ontferming aan de zijde van de zondaar. Dat woord genadig zijn omvat een schat van

zegeningen. Het wijst op vrije gunst, onverdiende zaligheid. ‘Ik delg uw overtredingen uit als een nevel, en Ik gedenk uwer zonden niet.’ De Vader aanvaardt ook de gerechtigheid van Zijn Zoon, die de zondaar worden toegerekend als zijn eigen. Het is nu, als had hij in eigen persoon alle straf gedragen en alle gerechtigheid vervuld. Daarom neemt nu de Heere zijn smaadheid en vloek weg.

De godzalige Bernardus placht te zeggen: God deelt altijd eerlijk. Hem de eer en de zondaar de vrede. Hij zegt nu niet: *Ga weg, gij vervloekte, maar sta op gij gezegende!* Wie is een God als Hij? Hij doet de oren wonderen op wonderen horen. Hij heeft Zijn roem groot gemaakt.

Genadig wijst op reddende tussenkomst. De Heere geeft een vleses hart en neemt het stenen hart weg. Hij schenkt de Geest der aanneming door Welke zij roepen: *Abba Vader*. Het oude is voorbijgegaan, het is alles nieuw geworden. Genadig zijn is het geven van leven en vrede aan de ziel. De zondaar is van verloren gevonden, van verworpen aangenomen, van verwezen ten dode, gesteld tot eeuwig leven. Ja, hoort nu zijn spreken: *De snoeren zijn mij in liefelijke plaatsen gevallen, ene schone erfenis is mij geworden.*

Let op het tijdsgewricht. *Is er dan ... zo zal Hij hem genadig zijn.* Dan, als die gezant intreedt, als Hij pleit. En Hij deed het immer toen álle hoop gans ontviel en niemand zorgde voor onze ziel. Hij deed het steeds, bij Zijn verloren schaap en: verloren en verstoten. Als Jezus tussentreedt is God genadig. Een andere weg ten leven en tot vrede is er niet.

Genadig zijn. Gratie, om niet geschonken. Hij geeft veel, maar te koop is er niets. Zonder geld en zonder prijs. Zijt gij arm genoeg, ontbloot, verloren, om genade te kunnen ontvangen in de vrijspraak des levens? Genade is de alfa en de omega van het a.b.c. van het Verbondsboek.

Genade is de grondtoon en de boventoon van het lied der verlossing.

Nog voegt Elihu eraan toe: *“Zijn vlees zal frisser zijn dan het was in de jeugd; hij zal tot de dagen zijnet jonkheid wederkeren.”*

God gaf Job uit liefde dubbel weder wat Hij hem ontnomen had. Maar Elihu tekent ons ook hoe de zondaar verbrijzeld en verbroken zich schikte om God te ontmoeten. *“Hij zal tot God ernstiglijk bidden, die in hem een welgevallen nemen zal en zijn aangezicht met gejuich aanzien zal, want Hij zal den mens zijn gerechtigheid wedergeven.”* Daar is een biddend worstelaar, die niets heeft in te brengen tegen God. Zijn ganse ziel ligt open voor God. Het is een Gezant bij God en de zondaar. Hij neemt een welbehagen in hem, omdat Hij een welgevallen nam in het offer. Rechtvaardig in Christus, Daarom zal deze zondaarrechtvaardig eeuwig vrede hebben en ervaren: die Mij vindt, vindt het leven en trekt een welgevallen van de Heere.

Hij zal de mens zijn gerechtigheid wedergeven. En wat zal die mens nu doen? Hij zal de mensen aanschouwen (voor de mensen zingen) en zeggen: ‘Ik heb gezondigd en het recht verkeerd; hetwelk mij niet heeft gebaat. Maar God heeft mijn ziel verlost, dat zij niet voere in het verderf, zodat mijn leven het licht aanziet.’

Dit is de bekerings- en verlossingsgeschiedenis van een zondaar voor God. Hier triomfeert Elihu over alle raadselen door het raadsel der reddende genade. Hier zegepraalt hij over satan en zonde. Hij onderwijst de Kerk aller eeuwen de weg van behoud, de enige Weg. Zo is er een lijden ter verheerlijking Gods.

Daarom o volk: *Gedenk dat gij Zijn werk groot maakt!*